

HET ZINGEN, TREKKEN EN BROEDEN DER VOGELS OP VERSCHILLENDE PLAATSEN VAN ONS LAND IN VERBAND MET DE VERSCHILLENDE METEOROLOGISCHE OMSTANDIGHEDEN.

IN mijn laatste stukje over vogels, wees ik reeds op de afwijkingen in het gedrag der vogels, die zich op twee verschillende plaatsen van ons land kunnen voordoen. Toen ik dat schreef, had ik echter niet gedacht, dat zij zóó groot zouden blijken te zijn. In de eerste plaats was er een groot verschil in den tijd, waarop de verschillende vogels begonnen te zingen.

Waar die eerste zang der vogels van afhangt, dat is een vraag, waarover men 't nog niet eens is en die hierbij ook ter sprake moet komen.

Men heeft wel beweerd, dat die eerste zang afhankelijk zou zijn uitsluitend van de temperatuur. In „Natura“ kan men b.v. lezen, hoe Prof. Nierstrasz schrijft, dat koolmeezen vooral zeer gevoelig zijn voor guur weer, en dat ze dan niet zingen.

Het gaat er niet om, dat ik ontkennen wil, dat de temperatuur een factor is, die bij 't al of niet gaan zingen een belangrijke rol speelt, maar ik weerspreek alleen 't feit, dat 't de eenige is, want er zijn er veel meer. Wie geregeld buiten wandelt, merkt dit wel. Wanneer men namelijk zelf niet bang is voor gure N.-O.-winden, dan valt 't op, dat bij zulk weer toch vele vogels zitten te zingen, in tegenstelling met druilerig weer. Het bar gure weer, dat we dit voorjaar gehad hebben, heeft er ons prachtige voorbeelden van gegeven.

Ik wil alleen maar eens eenige data voor de koolmees uit m'n dagboek aanhalen, juist omdat dit volgens Prof. Nierstrasz nog wel de vogels zijn, die er 't gevoeligst voor blijken. Hier volgen er enkele:

23 Jan. Het is wel eigenaardig, dat gedurende de eerste helft van Januari, die abnormaal zacht was, geen enkele koolmees begon te zingen, terwijl vandaag bij een koude van -5° C. midden overdag, zoowel winterkoning, als koolmees hun eersten lenteroep laten hooren. (Wageningen). 't Was dien dag helder zonnig weer, terwijl de eerste helft van Januari zich door somberheid en donker weer kenmerkte.

27 Jan. Koolmeezen zingen ondanks hevige vorst en scherp snijdenden wind, maar bij helder weer (Wageningen).

Eigenaardig is 't ook, dat de schildvink van 't jaar in de Bilt *veel eerder* zong, dan in 't bekende zachte voorjaar van 1916. Uit de duinen kreeg ik van Jan Verwey hetzelfde bericht. Dit jaar was 't reeds op 29 Jan. dat ik er één hoorde, terwijl 't vorige jaar dit feit op 20 Febr. plaats vond. Mijn dagboek vermeldt voor 29 Jan.: vorst met sterken wind, helder weer. Jan Verwey geeft op, dat hij op 21 Jan. te Noordwijk a/Zee de eerste schildvink hoorde tegen 20 Febr. in 1916, dus eventjes een maand vroeger. Dit gaat dus wel degelijk tegen de temperatuur in.

Ik wil nog een bewijs geven, dat ten duidelijkste aantoon, dat de zang van verschillende vogels heelemaal niet uitsluitend van de temperatuur afhangt.

Kent ge de vroege koude Maart- en Aprilmorgens, waarop reeds zooveel te beleven is, waarop ge nieuwelingen, die zoo pas uit 't zuiden zijn komen aanzetten, weer aantreft? Vroeg opgestaan, denkt men buiten in een zachte voorjaarslucht te kunnen rondwalen, maar wat valt dat tegen! Als men buiten komt zet men al dadelijk zijn voeten op hard bevroren grond, wit berijpt is het gras en weldra zijn uw vingers zóó stijf en koud, dat ge met moeite uw kijker kunt richten op een familie kraaien, die nog maar rustig zit te slapen in de kale kruinen van een groepje eiken of op een reiger, die met rustigen vleugelslag hoog door de lucht vliegt naar het nieuwe nest.

Nemen we nu eens aan, dat 't zingen werkelijk allèen afhing van de temperatuur. De koolmees zingt zoo ongeveer 't vroegst in 't jaar, laat zeggen, dat hij dan bij 1° C. al begon te zingen; wat later in den tijd volgt de zanglijster, laten we zeggen bij 2° C., weer later de merel, bijv. bij 3° C., enz.

Wanneer je nu op zoo'n kouden morgen voortstapt over den bevroren grond en de zon begint zoo langzamerhand door den nevel te breken, dan zouden dus, wanneer de temperatuur tot 1° C. was gestegen, de koolmeezen gaan zingen, als de temperatuur 2° C. bereikt had de zanglijsters moeten beginnen, bij 3° C. de merels enz., d. w. z. de vogels zouden steeds elken morgen in dezelfde volgorde met zingen beginnen, als ze 't doen in 't voorjaar.

Dat hier nu niets van aan is, weet iedere vroege morgenwandelaar, want den eenen dag begint deze vogel, den anderen dag die vogel eerder, maar nooit in precies dezelfde volgorde.

Ook hieruit blijkt dus, dat er nog andere oorzaken voor 't gaan zingen der vogels moeten bestaan, dan de temperatuur alleen. Andere belangrijke factoren zijn b.v. windsterkte, windrichting en zonneshijn.

Heldere vroolijke dagen met zonneshijn stemmen de vogels blijkbaar evenals de menschen, veel opgewekter, dan somber druilig regenachtig weer.

Zooals gezegd, doet ook de windrichting haar invloed gelden. Men moet eens zien, hoeveel aangenamer het buiten is, als de wind zuidelijk is, dan *bij dezelfde temperatuur* bij Noordelijken wind. Let er maar eens op!

Zoo geloof ik, dat 't al of niet zingen afhangt van een samenloop van meteorologische omstandigheden, waarbij de temperatuur dan zeker ook een min of meer belangrijke rol speelt. Menschen kunnen 't soms ook waarnemen, — de één gauwer dan de ander en hoe meer men met de natuur omgaat, hoe eerder —, dat „de lente alweer in de lucht zit.“

Stadsmenschen merken 't bij 't schaatsenrijden. Wanneer de laatste dag van het schaatsenrijden aanbreekt, dan rijdt men dubbel zoo heerlijk.

Al is 't ook nog even koud, er zit een zacht tintje in de lucht, zooals de menschen dan zeggen. De vogels merken dien plotselingen overgang natuurlijk

nog veel gauwer en zooals terecht in „Het Vogeljaar“ staat, voor de ijsbanen sluiten, zijn reeds verscheidene vogels aan 't zingen.

Vroeger zou men gezegd hebben, de vogels merken door hun instinct, dat er lenteweer in aantocht is. Als 't menselijke verstand er niet bij kon, dan werd 't maar aan 't zooveel lagere dieren-instinct toegeschreven. Thans, door omgang met deze vogels, heeft men fijner leeren voelen en men zal nu beginnen te begrijpen, dat van die oude opvatting van instinct, laat ik maar zeggen van die slechte opvatting, niet veel meer overblijft. Dat vogelinstinct bleek namelijk dingen te kunnen waarnemen, waar de mensch pas door omgang met deze dieren, bij zou kunnen.

Het woord instinct is dan ook, geloof ik, niets anders dan een naam, die éénvoudig niets zegt, dien men maar gebruikt, omdat men het met z'n verstand niet begrijpen kon en dus gebruikte om er z'n eigen „on-wetendheid“ achter te verbergen.

Laat ik maar eens een voorbeeld geven.

Den laatsten tijd is er al veel geschreven over „het zich lam houden van vele broedende vogels“. Nu is het de vraag, of het werkelijk „slimmigheid“ is, of dat we hier te doen hebben met bewegingen, die de vogels onbewust uitvoeren. En nu kan men het verschillende malen lezen, dat men zich heel wijs, — er geen goed antwoord op wetende —, er af maakt, met te zeggen: het is hun instinct.

Wat ik hier intusschen van geloof, is dat er vogels zijn, die 't beslist bewust doen. Dit blijkt wel uit de volgende waarneming. Een eend leidt haar jongen naar een naburig water. Plotseling verschijnt er een hond; hij rent naar de in hun angst omtuimelende en voortrollende eendjes, voorafgegaan door moeder-eend, die haar jongen „voortmaken“ toeschreeuwt. Natuurlijk helpt 't niet. Op 't laatste oogenblik verandert ze haar tactiek: ze keert zich om, houdt zich vlak voor den hond dood, maar net als die de eend grijpen wil, fladdert ze den tegenovergestelden kant op, dan waar de jongen heenloopen, en valt weer dood. Opnieuw springt de hond op de oude eend af. En nog vele malen herhaalt de eend hetzelfde kunstje, totdat ten slotte de oude eend den hond ver genoeg van haar jongen af vindt, opvliegt en over 't bosch naar haar jongen toegaat, die ze zodoende gered heeft door haar eigen slimmigheid.

Maar ik dwaal af.

Die meteorologische omstandigheden nu, die samen het zingen van de vogels beheerschen, loopen klaarblijkelijk op verschillende plaatsen van ons land zeer uiteen. Ik zal dit zoo nader voor de temperatuur laten zien. Toch had ik oppervlakkig nooit gedacht, dat 't verschil op plaatsen enkele tientallen kilometers van elkaar gelegen, zelfs *merkbaar* zou zijn geweest.

Toen ik echter vrij geregeld heen- en weering tusschen de Bilt en Wageningen, viel me 't volgende op:

In de Bilt gekomen wist ik dikwijls niet wat ik hoorde, zooveel vogels

dáár reeds zongen. Kwam ik echter in Wageningen terug, dan was 't nog even stil, als 't daar den heelen winter was geweest.

Ik wil er weer eenige voorbeelden van geven.

Zeer sterk viel 't bovenstaande onder anderen op den 28^{en} en 29^{en} Januari. Was 't de vorige dagen in Wageningen vrij stil, in de Bilt weerklonk 't bosch van voorjaarsvreugd. 's Morgens ging ik op stap door 't besneeuwde bosch; wel woei er een koude N.-Ooster storm, maar daar merk je daar niet veel van. Alleen het suizen en golven der dennenkruinen heeft zoo iets bekoorlijks, dat 't daarom alleen de moeite waard zou zijn bij zulk weer 't bosch in te wandelen. Maar overal zongen de meezen: koolmeezen en pimpels, zwartkopmeezen en zwarte meezen, het was een gezang van alle zijden; een schildvink wou ook al mee gaan doen. Het was echt vroolijk in die Biltsche bosschen, terwijl de zon overal door de takken heen de sneeuwkralletjes deed glinsteren.

Daarentegen was het doodsch en stil op Oranje Nassau's Oord en het heeft nog heel wat tijd geduurd, voordat 't daar evenver was, als bij ons op dien 29^{en} Januari; en het heeft zelfs tot in April geduurd, tot daar de eerste zwarte mees zijn mooi liedje liet weerklinken.

Als ander voorbeeld wil ik noemen 11 en 12 Maart, dagen, dat ik weer eens uit Wageningen in de Bilt ging kijken. Wat was dat een pracht dag, die 11^e Maart: boomleeuweriken zongen boven de heide en uit het bosch klonken de mooie volle tonen van de groote lijsters, begeleid door een orkest van zanglijsters. Meezen zongen eens zoo druk en de groene specht lachte maar den heelen dag door. 's Middags kwamen de kieviten terug uit 't Westen, een troep van 30, 't wit schitterend in de zon en voortdurend vroolijk kiewie, kiewie roepend. 's Avonds als de zon ondergaat dan zingen de lijsters overal. De 12^e Maart was eigenlijk nog mooier: plotseling zongen, alsof er een teeken was gegeven, overal de roodborstjes, hoog, fijn en langgerekt. Een heerlijk gezang, vol herinneringen aan vroegere wandelingen. Als een merel echter plotseling zijn volle tonen laat galmen door 't bosch, dan is daar weer alle aandacht op gevestigd. Maar er klinkt geschreeuw in de lucht en naar een open plek in 't bosch gegaan, zie ik daar in de blauwe lucht, hel verlicht door de zon en schitterend reinwit, een breede slinger van ongeveer 60 wilde ganzen kalm voortvliegen naar het Noord-Westen. Een troep kieften vliegt nu ook weer over. Maar lager in 't hout komen zingende staartmeezen voorbijtrekken; meezen en goudhaantjes trekken bij troepen door de dennen.

Roeken, kauwtjes en kraaien laten zich heerlijk meezeilen in den Zuidenwind. Plotseling verschijnt dan een groote massa vinkvogels, die een eind verder zich in een groepje meidoorns laten neervallen. Als er één opvliegt, gaan ook alle andere oogenblikkelijk mee, en dan komen ze langs me, vrij groot en met een roodachtige borst: het zijn appel- en goudvinken, die voortdurend in koor vinkachtige knut-knut-geluidjes doen hooren. Heggemusshjes zingen buitengewoon druk, evenals schildvinken, meezen, zanglijsters en groote lijsters

bij massa's. Kuifleeuweriken zingen hun korte vroolijke liedjes hoog boven de hei en spechten lachen om 't hardst.

Als ik nu echter in Wageningen kom, is 't daar nog even stil als de vorige weken, geen zingende roodborstjes, merels, geen vroolijke lentevreugde zooals in de Bilt. De groote lijsters hoorden we bij Wageningen zelfs niet voor 7 Mei op O.N.-Oord op een vroegen morgen; merels zongen er niet goed voor 't eind van Maart.

Zoo zou ik nog meer dagen kunnen opnoemen, want steeds viel 't weer zoo buitengewoon op, dat het vogelorkest in de Bilt reeds veel sterker was dan in Wageningen.

Vertel ik hier nog bij, dat 't me steeds bleek, dat, hoe erg we ons best ook deden, we nooit vroegere, zelfs niet gelijke data van eersten zang konden krijgen voor de Bilt, als Jan Verwey voor Noordwijk, dan begrijpt ge misschien, dat ik toen het idee kreeg, dat de vogels, naarmate we meer oostwaarts gaan, misschien later begonnen te zingen.

Daarvoor verzocht ik eenigen personen, die ik als goede waarnemers kende, de eerste zangdata zoo nauwkeurig mogelijk op te teekenen.

In de duinstreek was het Jan Verwey in Noordwijk, die me bijzonder hielp met een groot aantal data in te vullen, ook kreeg ik uit de duinstreek data uit de omstreken van Haarlem.

Voor de Bilt en omstreken nam ik het deel, voor zoover ik daar was. Wanneer ik echter in Wageningen waarnam, dan was 't H. v. Holst Pellekaan, die me uitstekend hielp met opteekenen van eerste data, en ook de heer C. Stolk, te Station De Bilt, gaf mij zijn data.

In Wageningen werd ik geholpen door den heer G. Wolda en verscheidene studenten, zoodat ik van deze drie streken zeer goede waarnemingen heb. Wel zijn er nog veel te veel vraagteekens in m'n lijsten, maar dit blijft onvermijdelijk, zoolang er niet een grooter aantal personen meewerkt.

Graag zal ik dergelijke lijsten ook eens uit andere plaatsen ontvangen, maar ik wil er op wijzen, dat men eigenlijk zeer geoeffende ooren moet bezitten, om al die eerste geluiden te hooren. Ook moet men zeer veel buiten zijn, of midden in 't bosch wonen, zoodat ook daardoor geen geluidje verloren gaat. Want late en foutieve data zouden natuurlijk alles in de war sturen. En dan is 't natuurlijk beter geen data, dan foutieve.

Het leert echter vrij spoedig aan, zóó, dat weldra, zonder er bijzonder op te letten, elk geluidje opvalt. Wanneer ik met ander werk bezig ben en buiten begint voor 't eerst een vink te oefenen, dan valt me dat dadelijk op. En steeds wordt dit sterker. Zoo is 't me van 't jaar gebeurd, dat, toen ik 12 Maart wakker werd, ik in mijn dagboek op wilde teekenen: de eerste roodborstjes hebben van morgen gezongen. Toen ik later naar buiten ging, zongen werkelijk plotseling alle roodborstjes en zoo had ik dat dus reeds in m'n slaap opgemerkt.

Behalve geoeffendheid is ook noodig, dat men weet, op welke vogels men speciaal moet letten, en vooral als er dan nog „concurrentie” onder elkaar is,

I. STANDVOGELS.

A 1917.	HOLLANDSCHE DUINKUST.		WESTRAND UTR. HEUVELRUG.		Z.-W. VELUWE.	
	Eerste data van		Eerste data van		Eerste data van	
	Toevalligen zang.	Algemeenen zang.	Toevalligen zang.	Algemeenen zang.	Toevalligen zang.	Algemeenen zang.
Heggemusch.....	—	49, 50, 51	—	57, 58, 59	—	59, 60, 61
Groote Lijster.....	—	51, 52	—	70, 71	—	77, 88
Geelgors.....	—	73	?	79, 81	—	86
Zwartkopmees.....	—	—	—28 ²⁾ , 13	28, 29	18	46, 47
Zwarte Mees.....	—	—	12	29	—	begin April
Koolmees.....	?	?	—5 ²⁾	28, 29	23, 27, 35	46, 47
Zanglijster.....	27, 58	1, 2, 3 ¹⁾ en 61	—4 ¹⁾ 2)	?	53, 54, 60	62, 63
Merel.....	46, 47, 48 enz.	58, 59, 60	na 63 vrij geregeld	goed na 77	na 71 vrij geregeld	goed na 90
Schildvink ⁴⁾	21	43, 44	29, 38	?	—	49, 51
Roodborst.....	28	49, 50, 51	—	71, 72	71, 76 ³⁾	79, 80
Houtduif.....	51	83	77	91	85	?
Kneu.....	6	77	—	87	?	?

Een *streepje* onder toevalligen of algemeen zang, beteekent dat deze *ontbreekt* (een streepje onder beide dus, dat de vogel in genoemde landstreek niet voorkomt); een *vraagteken* beteekent dat deze *onbekend* is.

Vanaf 1 Januari 1917 is doorgeteld, d.w.z. 1 Febr. is 32, 2 Febr. 33, 1 Maart 60, enz.

¹⁾ Deze data hebben betrekking op vóór de vorst, toen in Haarlem de Zanglijsters reeds druk waren begonnen te zingen, en in Utrecht er één gehoord werd.

²⁾ — 28 is 4 Dec.; — 5 is 27 Dec.; — 4 is 28 Dec. 1916.

³⁾ Deze data hebben betrekking op slechts één en denzelfden vogel en zijn dus niet onder „algemeen zang” opgenomen.

⁴⁾ Voor de data van de Schildvink zijn genomen die waarop deze vogels begonnen te oefenen, iets wat ze altijd doen, vóór ze weer goed kunnen zingen.

B. 1916.	HOLLANDSCHE DUINEN.	WESTRAND UTR. HEUVELRUG.
Houtduif.....	20 December	31 Januari
Zanglijster.....	3 Januari	20 Januari
Heggemusch.....	23 Januari	19 Februari
Schildvink.....	20 Februari	20 Februari
Geelgors.....	12 Maart	19 Maart
Groenvink.....	17 Maart	2 April

II. TREKVOGELS.

	HOLLANDSCHE DUINEN.	WESTRAND UTR. HEUVELRUG.	Z.-W. VELUWE.	
Eerste aan- komers.	Kievit.....	31 Dec., 6 Jan., 17 Febr.; <i>geh. w.</i> ¹⁾	24 Februari; 9 Februari	24 Februari
	Tureluur.....	4 Maart; 12 Maart	7 Maart; 19 Maart	—
	Roodborsttapuit.....	24 Maart; 19 Maart	29 Maart	—
	Gekraagde Roodstaart...	6, 15 April; 19 Maart	19, 22 April; 16 April	—
	Tjiftjaf.....	11 April; 19 Maart	14 April; 27 Maart	4)
	Fitis.....	15 April; 19 Maart	15, 16 April; 27 Maart, 2 April	—
	Boerenwaluw.....	12, 25 April ²⁾ ; 17 Maart	22, 29 April ²⁾ ; 28 Maart	—
	Boompieper.....	22 April; 9 April	22 April; 16 April	?
	Nachtegaal.....	29 April; 24 April	29 April	30 April
	Koekoek.....	29 April; 22 April	1 Mei	1 Mei
Latere aan- komers.	Draaihals.....	—	30 April	30 April
	Gewone Vliegenvanger...	?	3 Mei	6 Mei

Eén datum geeft aan, dat dien dag de aankomst werd geconstateerd, tegelijk met den eersten zang. Staan twee gecursiveerde of twee ongecursiveerde data achter elkaar, zoo geeft de eerste, de aankomst, de tweede de eerste zang aan. Ongecursiveerde zijn data over 1917; gecursiveerde de data, zoover bekend over 1916.

III. DOORTREKKERS.

	HOLLANDSCHE DUINEN.	WESTRAND UTR. HEUVELRUG.	Z.-W. VELUWE.
Boomleeuwerik.....	18 Maart	10, 11 Maart, 18 Mrt; 12 ³⁾ , 19 Mrt ³⁾	—
Goudplevier.....	12 Maart	—	11 Maart
Zwartgr. vliegenvanger..	—	5 Mei, 27 April ³⁾	6 Mei

Alle data hebben betrekking op den dag, waarop de eerste doortrekkers gezien werden; gecursiveerde data hebben betrekking op de aankomst van de in die streek thuis behorende vogels (dus geen doortrekkers).

¹⁾ Kievieten werden in 1916 den geheelen winter waargenomen in de duinstreek.

²⁾ Bij de Boerenwaluw geeft de eerste datum de aankomst van enkele, de tweede, die van vele vogels aan.

³⁾ Deze datum heeft betrekking op 1916.

⁴⁾ De heer Thijssse maakte mij er opmerkzaam op, dat we ook aan een trekweg langs de groote rivieren behooren te denken. Willen we dus nagaan den invloed van 't verschil in temperatuur op twee plaatsen van ons land op de vogel, die in de duinen aankomen, zoo mogen we plaatsen als Wageningen, aan een groote rivier gelegen, niet voor vergelijk gebruiken, maar dienen daarvoor bijv. te nemen: Twente, Drente, enz. In verband hiermee wijs ik op een waarneming daar ter plaatse van K. Zwart, die 2 jaar geleden op de laatste blz. van die jaargang van *D. L. N.* mededeelde, 3 April de Tjiftjaf te hebben gehoord aan een boschrand. De heer Thijssse antwoordde, dat in Bloemendaal in de duinen, deze vogels reeds in midden Maart waren waargenomen.

nl. als 't de vraag is, wie de eerste zanglijster wel zal hooren, dan heeft men natuurlijk prachtige kans werkelijk den eersten datum te vinden. Bovendien zult ge al gauw in de gaten hebben, welke vogels ge bij een bepaalde weersgesteldheid voor 't eerst zingende kunt aantreffen.

En van 't jaar nog was 't, dat ik dacht: nu is 't net weer voor den boomleuwerik om met zingen te beginnen, en, ik zou haast zeggen natuurlijk, hoorde ik 'm een half uur later jodelen.

Bij de lijsten heb ik z.g. toevallige en algemeene data van zang onderscheiden. De laatste zijn natuurlijk 't belangrijkste. Want of er eens een enkele vogel heel vroeg zingt, dat zegt niet veel.

Als alle vogels echter plotseling tegelijk beginnen en ook de volgende dagen voldoende aanhouden, dan heeft men daar werkelijk een goeden eersten datum. Zeer goed is de eerste datum van algemeenen zang aldus te bepalen bij roodborstjes, groote lijsters, die plotseling allemaal tegelijk beginnen te zingen, alsof 't vooruit afgesproken was; ook vinkvogels gaan meestal plotseling allemaal samen in koor oefenen, tot ze 't weer tot volmaakten zang hebben gebracht. Dergelijke vogels, waar „toevallige zang” ontbreekt, zijn dan ook 't mooiste voor vergelijking, en daarom op de lijst vooraan geplaatst.

De eerste data over 1916 zijn niet in twee deelen geplaatst, omdat we er toen die indeeling nog niet op nahielden. Ze zijn bovendien vrij onvolledig. Ook kan men 1916 en 1917 eens met elkaar vergelijken, wat betreft 't late voorjaar. Bij „trekvoegels” is die indeeling in tweeën ook hier maar weggelaten, omdat later in den tijd de vogels meest alle tegelijk beginnen met zingen. Verder moet ik er nog op wijzen, dat om onderling gemakkelijker te kunnen vergelijken, bij de standvogels vanaf 1 Jan. 1917 is doorgeteld, d. w. z. 1 Febr. heb ik 32, 2 Febr. 33, 1 Maart 60 genoemd, enz. Zie de hierbijgaande lijsten:

D. TOLLENAAR.

(Wordt vervolgd).

WATERVLOOIEN

(Daphnia's).

Al moge de naam, waaronder deze diertjes bij het volk bekend staan, niet heel aardig klinken, niemand behoeft zich hierdoor te laten afschrikken, want de watervlooien of daphnia's behooren tot de allerfraaiste wezentjes, die er in onze binnenwateren te vinden zijn. Wie dit niet gelooven wil, moet er maar eens met een fijnmazig netje op uitgaan. Meestal zal hij niet zoo heel lang hebben te zoeken naar buit, want de daphnia's komen in ons land uitermate algemeen voor en zijn meestal zoowel 's zomers als 's winters in overvloed te vinden. Vooral zal